

4 Hõmmiveeleht, 22. XI '94

Programmiline "Credo" ja Mai Murdmaa

REET NIKKEL

24. novembril on Estonia Teatris järjekordne esietendus — seekord balletiõhtu, mis kannab nimetust "Credo". Lavastus koosneb kahest lühiballetist — "Kaotatud paradüüs" ja "Maarja Magdaleena". "Credo" lavastajaks ja koreograafiks on MAI MURDMAA, eesti tantsukultuuri üks põhilisi tugisambaid, kelle nimi ei

vaja teatripubliku seas lähemat tutvustamist.

Omanõulise loovisiksusena on ta Estonia Teatri balleti nägu kujundanud juba rohkem kui 30 aastat (meenutagem, et esimene suurem töö — Eino Tambergi "Ballett-sümfoonia" valmis 1963. aastal, kui Mai Murdmaa oli veel Moskva Lunatšarski nim. Riikliku Teatriinstituudi üliõpilane). Julgelt eksperimenteerides on ta pidevalt uute lahenduste otsingul — ühendades klassikalist tantsu

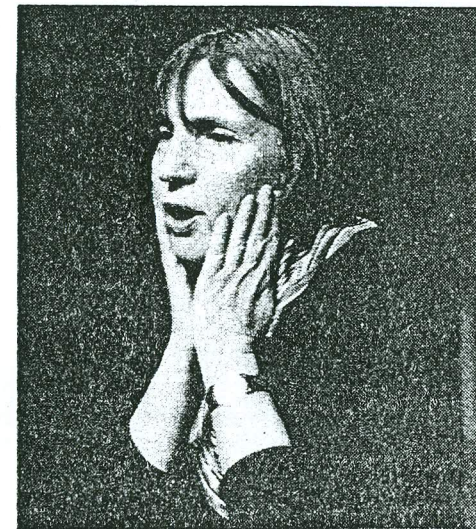
XX sajandi koreograafiaga — jõudnud välja täiesti omalaadse dramaatilisel pingestatud kujundite maailmani. Aasta-aastalt üha selgemalt on neis otsingutes hakanud läbi kumama Mai Murdmaa loomingu põhiteema — inimhinge harmooniaotsingud.

"Credo" on selles mõttes programmiline teos. Käsitledes inimeksistentsi sügavaid filosoofilis-religioosseid probleeme, on lavastaja pöördunud Piibli poole ja loonud selle põhjal kaks lühiballetti — ühelt poolt inimese pattulangemine, teiselt poolt patust riikutud inimese tõusmine pühaduseni.

Ballettparoodia "Kaotatud paradüüs" on Aadama ja Eeva lugu Vanast Testamendist. Laval on groteskne sürrealistlik tantsu maailm, mis kujutab inimeste pahelisust. Mõtiskledes hea ja kurja tundmise puu üle, soovib Mai Murdmaa ühtlasi teadvustada kaasaegse tsivilisatsiooni kriisi ja kurjuse võidukäiku tänapäeva maailmas.

"Kaotatud paradüüsis" on kasutatud Krzysztof Penderecki teoseid "Canticum canticorum Salomonis", sonaat tšellole ja orkestrile, "De natura sonoris" ja "Itk Hirošima ohvritele". Tähtsamates osades esinevad Kati Ivaste, Inna Sõrmus või Tatjana Voronina (Eeva), Vladimir Klepinin, Vitali Nikolajev või Toomas Rätsepp (Aadam), Kaire Kasetalu või Tatjana Kilgas (Madu).

Vastaspooluseks esimesele osale on "Maarja Magdaleena", aluseks patukahetseja naise lugu Uuest Testamendist. Balleti peamiseks ideeks on harmoonia ja täiuslikkuse saavutamine läbi vaimse kirgastumise. "Kõiksusesse kanduv armastus on igavene ja ainus, mis loob ja inimkonda edasi viib," nii kõlab Mai Murdmaa moto uue lavastuse kavalehe jaoks. See on tema *credo*.

MAI MURDMAA
Koreograafi loomingu põhiteemaks on inimhinge harmooniaotsingud.

Harri Rospu fotod

KAIE KÖRB JA VIESTURS JANSONS
Lühiballettides "Kaotatud paradüüs" ja "Maarja Magdaleena" on lavastaja pöördunud Piibli poole.

"Maarja Magdaleenas" on kasutatud Johann Sebastiani teoseid Partita c-moll (BWV 1013), Matteuse passioon, Magnificat ja sonaat g-moll (BWV 968). Peaosi tantsivad Kaie Kõrb, Ingrid Iter või Inna Sõrmus (Maarja Magdaleena), Viesturs Jansons või Petras Skirmantas (Jeesus).

Balletiõhtu lavakujunduse ja kostüümid on teinud Andris Freibergs — Läti Rahvusoperi peakunstnik, kes on kujundanud mitmed Estonia Teatri viimase aja tantsulavastused. Uusi lahendusi meie valgustus-kunsti on toonud Lloyd Sobel — külaline Ameerika Ühendriikidest, kes "Credos" jätkab "Kuritões ja karistuses" alustatud koostööd Mai Murdmaaga.